

overdenking omtrent een aan de economische wetenschap toegewijd leven

Hij is ons ontvallen op een tijdstip, waarop wij meenden van zijn grote capaciteit en bovenmatige werkkraft nog veel te mogen verwachten. Het heeft niet zo mogen zijn.

Nog bij mijn laatste bezoek in de namiddag van de fatale datum, waarop mijn broeder is weggenomen, is zijn heldere geest bezig geweest met het werk van de samenstelling van de encyclopaedie der bedrijfshuishoudkunde; een werk, dat ook onze krachten bundelde. Hij is afgeroepen van al zijn arbeid, hoewel die - naar menselijk inzicht - nog niet voltooid was.

Echter, wanneer zal de mens - wien de eeuwigheid in de ziel gelegd is - oordelen dat zijn arbeid voltooid is? Wij dienen in een plan, waarvan wij het bestaan geloven, de contouren vermoeden en weten onze plicht te doen op de plaats, waar wij gesteld zijn.

Hoe heeft Jacob Louis gediend met de inzet van zijn gehele krachtige persoonlijkheid? Hij heeft met zijn eruditie behoord tot de grootsten in de kring van onze wetenschap. Dat is niet alleen het oordeel van mijn waardering, het is het oordeel van alle gemeenschappelijke relaties aan wie ik het overlijden van mijn broeder moest melden.

Men ontmoette hem niet alleen in de kring van de bedrijfseconomen en in die van het Nederlands Instituut van Accountants, waarvoor hij vele jaren lang als examinator voor bedrijfshuishoudkunde optrad. Ook in het Nederlands Instituut voor Efficiëntie behoorde hij tot de zeer bekenden. Van de Raad van Advies van het N.I.v.E. maakte hij deel uit.

Zijn reputatie is niet binnen onze landsgrenzen beperkt gebleven. Men treft hem aan in de activiteiten van het Comité International de l'Organisation Scientifique. Ondanks zijn ziekte hoopte hij toch zijn plaats te kunnen innemen op het aanstaande C.I.O.S.-congres te Rotterdam, deze maand. Op het jaarlijks Congrès des Economistes de Langue Française was hij vele jaren aanwezig; vaak intervenueerde hij daar in de discussie. Op het Congrès in Dijon deze zomer heeft de toen reeds zieke zijn bijdrage doen voorlezen.

Na de operatie in juni j.l. schrijft hij - op zijn ziekbed - een uitmuntende bijdrage voor één der delen van de Bedrijfseconomische Encyclopaedie. Een der laatste dagen van juli overhandigt hij mij dit, zijn laatste wetenschappelijk werk.

Zijn activiteiten strekten zich uit over Engeland, Verenigde Staten, België, Duitse Bondsrepubliek, Frankrijk. Collegae uit al die landen, ook uit Zweden en Zwitserland behoren tot zijn bevriende relaties met wie hij werkzame contacten had. In Management International trof mij - kortgeleden - een citaat, door een Japanse collega, uit één van zijn artikelen. Nu zal daarin zijn portret met rouwrand op de eerste pagina staan met een redactionele „Memory”.

Hij behoorde vele jaren tot de editorial board van dat tijdschrift, evenals sedert 1951 tot de redactie van het M.A.B. Hij is Berenschot opgevolgd in de arbeid, die deze begonnen was in het International University Contact for Management Education. Hij heeft geijverd voor de Stichting in Nederland van een School for Business Administration. Hij doceerde aan de Stichting Interacademiaale Opleiding

Organisatiekunde. Hij werd één der directeuren van de onlangs opgerichte Stichting Bedrijfskunde te Rotterdam.

In verschillende officiële commissies het hoger onderwijs betreffende heeft hij een actief aandeel gehad. In 1949 is hij prae-adviseur op de accountantsdag en refereert over het vraagstuk van winstmarge en marginale winst.

Ook buiten het terrein van economie en accountancy is hij actief geweest. Reeds in 1936 treffen we een publicatie van hem aan in „Antirevolutionaire Staatskunde”. Lange tijd behoorde hij tot de Staf van het R.K. Culturele Weekblad „De Linie”.

Ik stip enkele dingen aan om de omvang van zijn werk te schetsen. In het liber amicorum, dat onder redactie van zijn leerlingen werd samengesteld bij zijn afscheid van de Groninger Rijksuniversiteit, werd Jacob Louis geschetst als behorende tot de laatste generatie bedrijfseconomen, die zich vrijwel op het gehele terrein der bedrijfseconomie hebben bewogen. Ik mag er wel aan toevoegen, dat hij ook behoorde tot die bedrijfseconomen die de zusterwetenschap - de Sociale Economie - de haar toekomstige eer bewezen hebben en toonden dat de beide diciplinen in nauw contact tot elkaar behoren te worden beoefend.

Tot de beeldende kunsten en tot het onderwijs voelde de jonge Jacob Mey zich aangetrokken. Als leerling van de hoogste klasse van de Gereformeerde Kweekschool te Amsterdam behaalde hij - leerling van de bekende Albert Hemelman - de lagere tekenakte. Van zijn begaafdheid op dit gebied getuigen de door hem getekende portretten van ons beider ouders, benevens andere werken in familiebezit. Dat de lessen aan de Kweekschool hunne uitwerking niet hebben gemist getuigt zijn gehele carrière als leider van het Instituut Kuyper (voor sociale en economische studiën) en - op het hoogste niveau - als hoogleraar. De tekenaar heeft zijn visie op perspectief en coloriet uitgewerkt in het vlak van zijn wetenschappelijke geschriften.

Aan de Economische Hogeschool studeerde hij bij Frans de Vries, Nico Polak en R. A. Dijker, destijds reeds in het bezit van M.O.-akten Boekhouden, Staatshuishoudkunde en Staatsinrichting. Zijn belangstelling richt zich echter evenzeer op de theorieën van Limperg. Zijn waardering voor de Amsterdamse School der Bedrijfseconomie blijkt bij het verschijnen in 1943 van het eerste deel van het Leerboek der Bedrijfseconomie (kosten en waardeproblemen). Het werk werd later gecompeteerd met een deel betreffende de leer van de financiering en de leer van de organisatie. Het leerboek heeft vele herdrukken gehad.

Jacob Louis, die de theorie Limperg niet van dien docent zelf gehoord had, vertoonde naar het oordeel van Limperg's leerlingen afwijkingen van diens gedachten in de weergave van Limperg's theorie. Dit heeft aanleiding gegeven tot polemieken en discussies, die vlijmscherp konden worden. Is het echter niet een voordeel voor studerende, dat de leermeesters wetenschappelijke steekspelen houden en dat kunnen doen op waardige wijze? Zonder tournooi geen ridderschap. Liever een felle polemiek dan een wegebbende belangstelling.

Op 21 maart 1946 promoveerde J. L. aan de Katholieke Hogeschool te Tilburg met Prof. Dr. P. P. van Berkum als promotor. Het proefschrift (opgedragen aan zijn vrouw en zijn zoons) gaf „Beschouwingen over weerstandsvermogen en financiële reorganisatie van ondernemingen”.

In 1948 behoort Dr. Jacob Louis bij de stichting van een economische faculteit aan de Rijksuniversiteit Groningen tot de eerste groep van aldaar benoemde hoog-

leraren. Hij wordt gekozen tot voorzitter van de faculteit. Zijn organisatie-talent en werkkraft dragen de opbouw. De geboren en getrainde docent wordt schier aanbeden door de studenten, geëerd door zijn collegae. Leerlingen volgen hem daar op, wanneer hij gehoor geeft aan de roep naar de Technische Hogeschool in Delft met de speciale opdracht om daar een studiecentrum voor bedrijfseconomie op te bouwen en in eerste aanleg te leiden. Hij oreert over het verband tussen constructie en organisatie. Toen in het begin van de laatste ziekte - na de chirurgische hulp - een kans op herstel mocht worden verwacht, zei hij mij nog twee à drie jaar nodig te hebben om de begonnen taak van de T.H. af te maken. Hij kon het nog klaar krijgen voor zijn emeritaat. Dit typeert hem. Het is hem - helaas - niet gegeven geweest. Evenmin heeft hij in Groningen zijn afscheidscollege moge geven; het zou in oktober a.s. geschieden. Welk mens zal zijn eigen leeftijd vermogen vast te stellen? De wereld dient noch des mensen wil, noch de willekeur van het toeval.

Hij heeft de goede strijd gestreden. Hij heeft de moeilijkheden van zijn leven gesublimeerd in de omvang en de hoge kwaliteit van zijn arbeid en in de overgave aan zijn werk. Hem zij daarvoor dank gebracht.

Hij ruste in vrede.

*Prof. Dr. Abram Mey*

## IN MEMORIAM

*Professor Doctor Jacob Louis Mey, mijn leermeester en vriend*

Doctor Jacob Louis Mey is van ons heengegaan. Met hem is ons een veelzijdig geleerde en een enthousiast beoefenaar van de bedrijfseconomie ontvallen. Zijn grote eruditie en de oorspronkelijkheid van zijn denken gaven hem gezag op wetenschappelijk en maatschappelijk terrein, niet alleen binnen onze landsgrenzen, maar ook daarbuiten. Hij heeft door zijn talrijke publicaties, waaronder het vele malen herdrukte *Leerboek der Bedrijfseconomie* grote invloed gehad op het bedrijfseconomische denken in ons land.

Daarbij was hij een goed organisator. Mede door zijn grote organisatorische talent had hij een werkzaam en veelal leidend aandeel in de oprichting van vele instellingen en organisaties ter bevordering van de wetenschappelijke studie van de vraagstukken rond het ondernemingsgedrag en het daarop gebaseerde onderwijs. Aan de ontwikkeling en de uitbouw van deze creaties heeft hij zijn beste krachten gegeven.

Hij heeft zich steeds ingespannen voor de uitwisseling van de resultaten van de wetenschapsbeoefening op nationaal en internationaal niveau. Op vele buitenlandse en binnenlandse wetenschappelijke congressen was hij een zeer gewaardeerde deelnemer, wiens bijdragen hoog in aanzien stonden.

In de gedachtenwisseling legde hij een grote wetenschappelijke openheid aan de dag. Hij bezat de gave zich snel en eerlijk in andermans ideeën te verdiepen. Zijn kritiek kon vlijmscherp zijn, maar gefundeerd. Waar nodig, wist hij zijn eigen opvattingen te herzien en te verrijken met de uitkomsten van de discussie.

In zijn onderwijs en zijn publicaties, die het gehele terrein van de bedrijfseconomie bestrijken, liet hij doorklinken, dat zowel de wetenschapsbeoefening als